

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3153/23
9.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Марије Бошковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марко Б. Дадасовић, адвокат из Београда, улица Кондина бр. 7, против туженог ББ из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Дара Хут, адвокат из Београда, улица Маршала Бирјузова бр. 33, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 6393/22 од 01.03.2023. године исправљене решењем истог суда П 6393/22 од 23.01.2024. године, у седници већа одржаној дана 9.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 6393/22 од 01.03.2023. године исправљена решењем истог суда П 6393/22 од 23.01.2024. године у ставу првом изреке а жалба туженог **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧАВА СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П 6393/22 од 01.03.2023. године исправљене решењем истог суда П 6393/22 од 23.01.2024. године, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени ББ да тужиљи АА надокнади трошкове парничног поступка у износу од 181.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 6393/22 од 01.03.2023. године исправљене решењем истог суда П 6393/22 од 23.01.2024. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати износ од 641.675,00 динара са законском затезном каматом од 04.02.2014. године па до исплате.

Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за исплату законске затезне камате на име накнаде материјалне штете на износ од 641.675,00 динара почев од 16.10.2013. године па до дана 04.02.2014. године.

Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи надокнади трошкове парничног поступка у износу од 193.500,00 динара.

Ставом четвртим изреке, ослобођена је тужиља плаћања судских такси.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући је у ставу првом и трећем изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 и 402 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно жалбеним наводима туженог побијана пресуда није захваћена ни битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку с обзиром да садржи довољне и јасне разлоге и не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи са садржином исправа, те се правилност чињеничног стања и примена материјалног права од стране другостепеног суда са сигурношћу може испитати.

Према образложењу побијане пресуде и чињеничном утврђењу, дана 24.04.2009. године између ВВ као примаоца потраживања и ГГ као уступиоца потраживања који је власник стана број 1 који се налази у ... у улици ..., закључен је уговор о цесији којим уступилац потраживања уступа сву неплаћену закупнину од 30.10.2004. године до испражњења стана од стране овде тужиље или неког другог лица и предаје кључа адвокату ВВ из ... Уговор о купопродаји непокретности од 15.07.2009. године закључен је између туженог као купца и ГГ као продавца и исти је имао за предмет купопродају стана број 1 који се налази у ... у улици ..., за купопродајну цену од 45.000 евра.

Пред Другим општинским судом у Београду вођен је парнични поступак по тужби адвоката ВВ поднете 04.05.2009. године а против овде тужиље АА, ради плаћања закупнине у износу од 400.000,00 динара и исељења из стана број 1 који се налази у ... у улици ... Дана 23.06.2009. године донета је пресуда због пропуштања П бр. 4941/09 којом је обавезана тужена да се исели из наведеног стана и да тужиоцу плати тржишну закупнину за период од 01.05.2006. године до 30.09.2009. године у износу од 400.000,00 динара са каматом од 01.06.2009. године до исплате, те да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 21.825,00 динара. Против наведене правноснажне пресуде овде тужиља је поднела предлог за понављање поступка који је одбачен као непотпун решењем Првог основног суда у Београду П бр. 84213/10 од 02.10.2010. године. По жалби овде тужиље, наведено решење је укинато решењем Вишег суда у Београду од 07.03.2013. године и предмет је враћен првостепеном суду на поновни поступак и решењем Првог основног суда у Београду од 15.04.2013. године предлог тужене поново је одбачен као непотпун и наведено решење је потврђено решењем Вишег суда у Београду Гж 9710/13 од 26.09.2014. године.

У поступку који је вођен пред Првим основним судом у Београду И бр. 53267/10 по предлогу за извршење извршног повериоца ВВ од 22.06.2010. године, против извршног дужника овде тужиље АА, на основу правноснажне и извршне пресуде због пропуштања Другог општинског суда у Београду П бр. 4941/09 од 23.06.2009. године донето је решење о извршењу запленом 2/3 месечне зараде извршног дужника ради наплате главног дуга у износу од 400.000,00 динара са каматом и трошковима извршног поступка у износу од 17.800,00 динара. Тужиља, у наведеном поступку као извршни дужник приговорила је обрачуну затезне камате на главни дуг а закључцима суда наложено је послодавцу тужиље као извршном дужнику да спроведе решење о извршењу на заради тужиље. “Клиничко-болнички центар Србије” у временском периоду од 02.08.2010. године све до 04.02.2014. године у циљу спровођења извршења на заради тужиље, вршио је обуставу зараде у месечним износима од 9.500,00 динара до 18.778,00 динара.

Тужиља као оштећена 17.10.2013. године поднела је кривичну пријаву Првом општинском јавном тужилаштву против овде туженог због кривичног дела преваре из члана 208 став 1 КЗРС јер је дана 01.01.2005. године представљајући се као власник стана број 1 који се налази у улици ... бр. ... исти дао у закуп тужиљи као оштећеној а све у намери да себи прибави противправну имовинску корист с обзиром да је оштећену лажним приказивањем чињеница да је власник стана у том моменту, навео да са њим закључи уговор о закупу стана који је у том моменту био у власништву америчког држављанина ГГ, па је на овај начин навео оштећену да на штету своје имовине њему плаћа закупнину и да поред овога по судском решењу о извршењу пуномоћнику ГГ исплати укупан износ од 641.675,00 динара.

Тужени је током поступка учинио неспорним да је предметни стан издавао тужиљи у временском периоду од 01.01.2005. године до 01.06.2009. године за месечну закупнину у износу од 50 евра али је оспорио чињеничне наводе тужбе указујући да ниједном својом радњом није изазвао предметну штету већ је иста настала пасивним држањем тужиље и због тужбе коју је поднео адвокат ВВ.

Полазећи од потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилном применом одредби материјалног права садржаног у члану 154 став 1, 567, 568 и 580 Закона о облигационим односима правилно закључио, да како је тужени био несавесна уговорна страна при закључењу уговора о закупу предметног стана с обзиром да тужиљу није упознао ко је стварни власник стана, то је у обавези да тужиљи на име накнаде материјалне штете исплати укупан износ од 641.675,00 динара који је тужиљи обустављен од зараде у извршном поступку И бр. 53267/10 у временском периоду од 02.08.2010. године па закључно са 04.02.2014. године. Тужиљи на досуђени износ припада и законска затезна камата и то почев од дана када је била задња обустава од зараде тужиље у извршном поступку, па до дана исплате.

По ставу Апелационог суда, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање које жалбеним наводима туженог није доведено у сумњу с обзиром да тужени на свој начин у прилог свог успеха у спору интерпретира чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао је јасне и аргументоване разлоге који су довољни да одговоре на суштинске аспекте датог закључка о основаности тужбеног захтева тужиље, а које као правилне прихвата и овај суд као

другостепени.

Нису основани жалбени наводи туженог којима се указује да је првостепени суд оцењујући исказе парничних странака дао потпуно паушалну оцену и објашњење разлога прихватања исказа тужиле односно разлога због којих није прихваћен исказ туженог односно да је првостепени суд пропустио да правилно и потпуно утврди битне чињенице и да правилно оцени изведене доказе.

Према одредби члана 8 Закона о парничном поступку, суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које чињенице ће узети као доказане. Из овог произилази да Закон о парничном поступку прихвата слободну оцену доказа као једно од начела, које суду омогућује да одлучује на основу свог слободног уверења, али тако да то уверење мора произићи из савесне и брижљиве оцене доказа и резултата целокупног поступка а како је то у конкретном случају и поступио првостепени суд. Наиме, првостепени суд је супротно жалбеним наводима туженог, поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа, ценећи исказе парничних странака имао непосредно сазнање о начину давања исказа, те своје уверење које је стекао о истинитости изложених навода парничних странака исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и при томе дао јасне разлоге због којих је прихватио исказ тужиле саслушане у својству парничне странке правилно закључивши да се тужени као закуподавац не може сматрати савесном уговорном страном.

При правилно утврђеној чињеници да тужилца није имала сазнања да тужени није власник предметног стана, односно да иако је тужени имао сазнања да није власник, предметни стан је издао у закуп тужилци, то се неосновано жалбеним наводима туженог оспорава правилност примене материјалног права указивањем да тужени није проузроковао штету тужилци већ је иста последица пропуштања тужилце да реагује на поднету тужбу и дозволи да се донесе наведена пресуда због пропуштања.

Наиме, парничне странке дужне су да се придржавају одредаба уговора у испуњавању својих права и обавеза у складу са чланом 12. Закона о облигационим односима, који прописује да су уговорне стране дужне да се у заснивању облигационих односа и остваривању права и обавеза из тих односа придржавају начела савесности и поштења. Одредбом члана 580. Закона о облигационим односима ставом 1. прописано је да кад неко трећи претендује да на закупљеној ствари или на неком њеном делу врши неко право и обрати се својим захтевом закупцу, као и ако самовласно одузме ствар од закупца, овај је дужан обавестити о томе закуподавца, изузев кад то овај већ зна, иначе ће одговарати за штету. Ставом 2. овог члана је прописано да ако се утврди да трећем лицу припада неко право које сасвим искључује право закупца на употребу ствари, уговор о закуп се раскида по самом закону, а закуподавац је дужан накнадити закупцу штету. С тим у вези, код правилно утврђених чињеница да је тужени као закуподавац био несавесна уговорна страна како приликом закључења уговора о закупу тако и током трајања закуподавног односа, штета коју је тужилца несавесним поступањем туженог претрпела огледа се у умањењу њене имовине у износу од 641.675,00 динара који је тужилци обустављен од зараде у извршном поступку И бр. 53267/10 на основу извршне исправе пресуде због пропуштања Другог општинског суда у Београду П бр. 4941/09 од 23.06.2009. године.

Наиме, према члану 154. Закона о облигационим односима, законска претпоставка за заснивање одговорности по основу штете је да је штета настала, да је резултат одређене радње или пропуштања штетника, те да постоји узрочно последична веза између настале штете и радње односно пропуштања штетника. У једном животном догађају, увек постоји низ чињеница које су у вези са проузроковањем настале штете, међутим адекватним узроком се сматра чињеница без које штета не би настала. У конкретном случају супротно жалбеним наводима туженог, чињеница да тужени није упознао тужилу иако је имао сазнања да трећем лицу припада право својине на предметном стану које сасвим искључује право тужиле као закупца на употребу ствари, представља непосредан узрок штете коју је тужилца претрпела у наведеном износу. С обзиром да је циљ накнаде материјалне штете успостављање у имовини оштећеног оног стања које је постојало пре наступања штетног догађаја, што је у складу са одредбама члана 185. Закона о облигационим односима то је правилно првостепени суд обавезао туженог да тужилци на име накнаде материјалне штете исплати износ од 641.675,00 динара. Како се ради о новчаној штети, иста се накнађују у износу у коме је настала, а тужилца за овај вид штете у складу са одредбом члана 186. Закона о облигационим односима којом је прописано да обавеза накнаде штете доспева од тренутка настанка штете, има право на камату од дана када је њена имовина умањена то је правилно првостепени суд тужилци сагласно одредби члана 277 Закона о облигационим односима признао законску затезну камату почев од 04.02.2014. године односно од дана када је била задња обустава од зараде тужиле у извршном поступку ради намирења потраживања извршног повериоца по правноснажној и извршној исправи пресуде због пропуштања Другог општинског суда у Београду П бр. 4941/09 од 23.06.2009. године.

Апелациони суд је ценио и остале наводе жалбе туженог али их на основу овлашћења из члана 396 став 1 Закона о парничном поступку посебно не образлаже налазећи да нису од утицаја на доношење другачије повољније одлуке за жалиоца у овој правној ствари.

Међутим, решење о трошковима поступка, садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде донето је погрешном применом материјалног права из ког разлога је исто морало бити преиначено. Сагласно члану 150, 153, 154 и 163 ЗПП тужилци су у оквиру опредељеног захтева за накнаду трошкова поступка, признати трошкови који су били нужни и оправдани за вођење поступка и то за састав тужбе и два образложена поднеска по 9.000,00 динара, за заступање од стране адвоката на девет одржаних рочишта у износима од по 10.500,00 динара, за приступ адвоката на седам неодржаних рочишта у износима од по 6.000, 00 динара и на име састава жалбе 18.000,00 динара, што све укупно чини износ од 181.500,00 динара одмерено у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важећом у време пресуђења.

Из наведених разлога, применом одредби члана 390 и 401 тачка 3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11...18/20), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић